

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

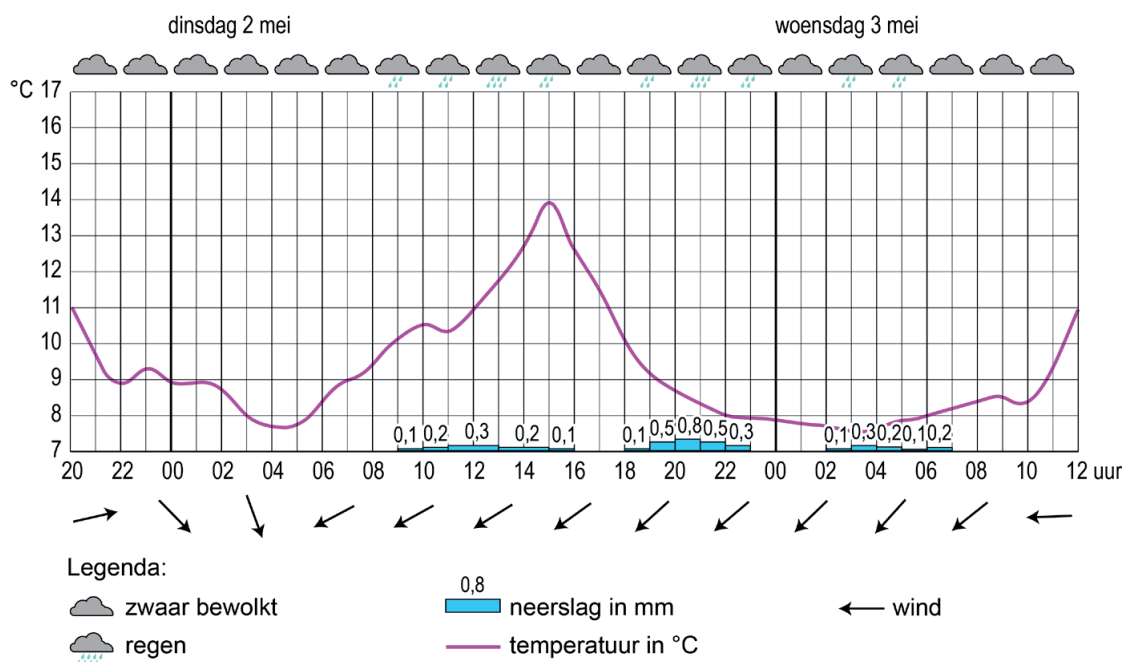
Open vragen

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Weer en klimaat

bron 1

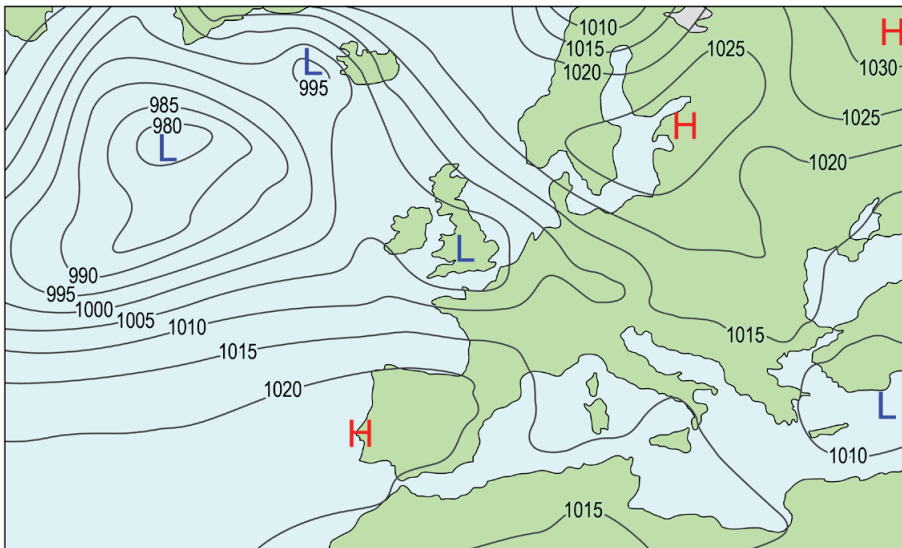
Weersverwachting van Assen van 1 mei tot en met 3 mei 2017

- 1p 1 Bekijk bron 1.
In de weersverwachting van bron 1 worden vier van de vijf weerelementen gegeven.
→ Welk weerelement ontbreekt?

bron 2

Weerkaart van 1 mei 2017

Legenda:

-1015- luchtdruk

L lagedrukgebied

H hogedrukgebied

2p **2** Bekijk bron 2.

Over de weerkaart in bron 2 worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: op 1 mei waaide het in Nederland harder dan in Spanje.

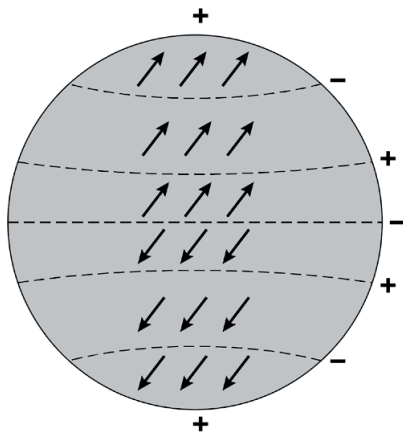
Uitspraak 2: de H op de weerkaart betekent een depressie.

Uitspraak 3: de kans is groot dat 1 mei 2017 in Spanje een droge dag was.

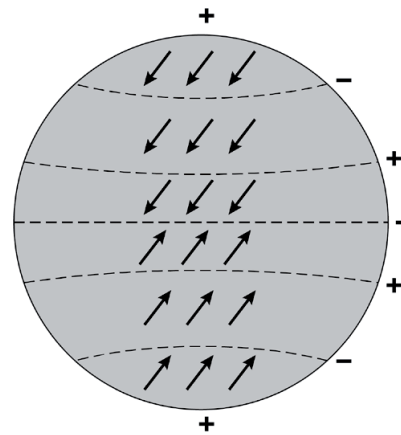
→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 3
Windsysteem

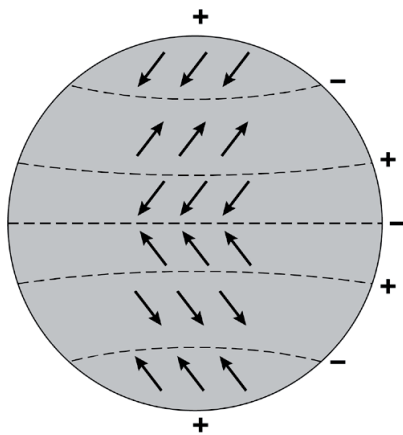
afbeelding 1

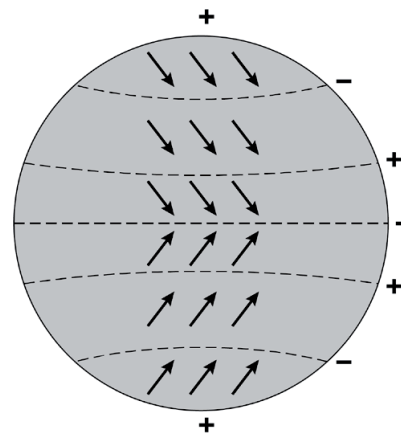
afbeelding 2

afbeelding 3

afbeelding 4

- 1p **3** Bekijk bron 3.
Op welke afbeelding worden de luchtstromen juist weergegeven?
- A op afbeelding 1
 - B op afbeelding 2
 - C op afbeelding 3
 - D op afbeelding 4
- 2p **4** Het verschil in klimaat tussen Spanje en Nederland wordt onder andere bepaald door een verschil in breedte­ligging.
Over de verschillen in klimaat en breedte­ligging tussen Spanje en Nederland worden drie uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: Spanje ligt op een lagere breedte dan Nederland. Hierdoor is in Spanje de invalshoek van de zon kleiner dan in Nederland.
Uitspraak 2: op 21 juni is het in Spanje eerder donker dan in Nederland.
Uitspraak 3: de uv-straling is in Spanje gemiddeld hoger dan in Nederland.
→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 4

Reisinformatie voor Spanje

Spanje heeft verschillende klimaten. De noordwestkust van Spanje heeft een ... **1**

Het vakantie seizoen aan de oostkust loopt van april tot en met oktober.

Het is dan lekker droog en zonnig. Hier vind je overwegend een ... **2**

Het binnenland bij Zaragoza is erg droog en heeft een ... **3**

Bezoek dit gebied in de lente, wanneer het aangenaam zacht is en de natuur op haar best. In de zomer is het heet (40°C).

In de winter kan er in de Sierra Nevada worden geskied. Hier is een ... **4**

1p **5** Lees bron 4.

In bron 4 zijn vier klimaten vervangen door de cijfers 1, 2, 3 en 4.

Waar staan de klimaten juist bij de cijfers 1, 2, 3 en 4 uit bron 4?

	1	2	3	4
A	steppeklimaat	hooggebergte-klimaat	mediterraan klimaat	zeeklimaat met neerslag in alle jaargetijden
B	steppeklimaat	mediterraan klimaat	hooggebergte-klimaat	zeeklimaat met neerslag in alle jaargetijden
C	steppeklimaat	zeeklimaat met neerslag in alle jaargetijden	mediterraan klimaat	hooggebergte-klimaat
D	zeeklimaat met neerslag in alle jaargetijden	hooggebergte-klimaat	steppeklimaat	mediterraan klimaat
E	zeeklimaat met neerslag in alle jaargetijden	mediterraan klimaat	hooggebergte-klimaat	steppeklimaat
F	zeeklimaat met neerslag in alle jaargetijden	mediterraan klimaat	steppeklimaat	hooggebergte-klimaat

bron 5

Dorp in Zuid-Spanje

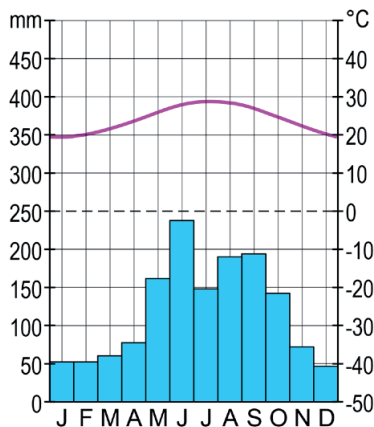

- 2p 6 Bekijk bron 5.
De huizen in Spanje zijn aangepast aan het klimaat. In Spanje zie je vaak dorpjes waar alle huizen wit zijn.
→ Geef het voordeel van het wit schilderen van huizen in Spanje voor de temperatuur in huis.
→ Geef, naast wit schilderen, nog een voorbeeld uit de foto van hoe huizen aangepast zijn aan het warmere klimaat in Spanje.
- 2p 7 Zowel Nederland als Spanje ondervinden de nadelige gevolgen van het versterkt broeikaseffect.
→ Geef twee gevolgen van het versterkt broeikaseffect die zowel voor Nederland als voor Spanje gelden.

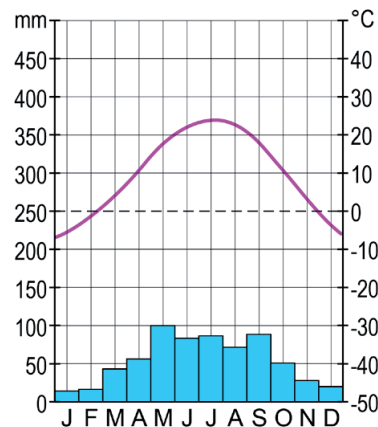
bron 6

Vier klimaatgrafieken uit de Verenigde Staten

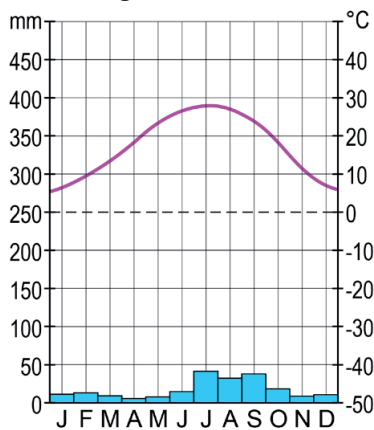
klimaatgrafiek 1

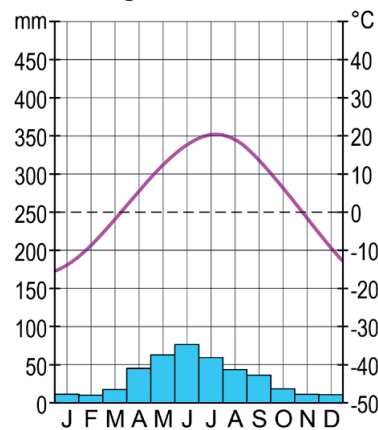
klimaatgrafiek 2

klimaatgrafiek 3

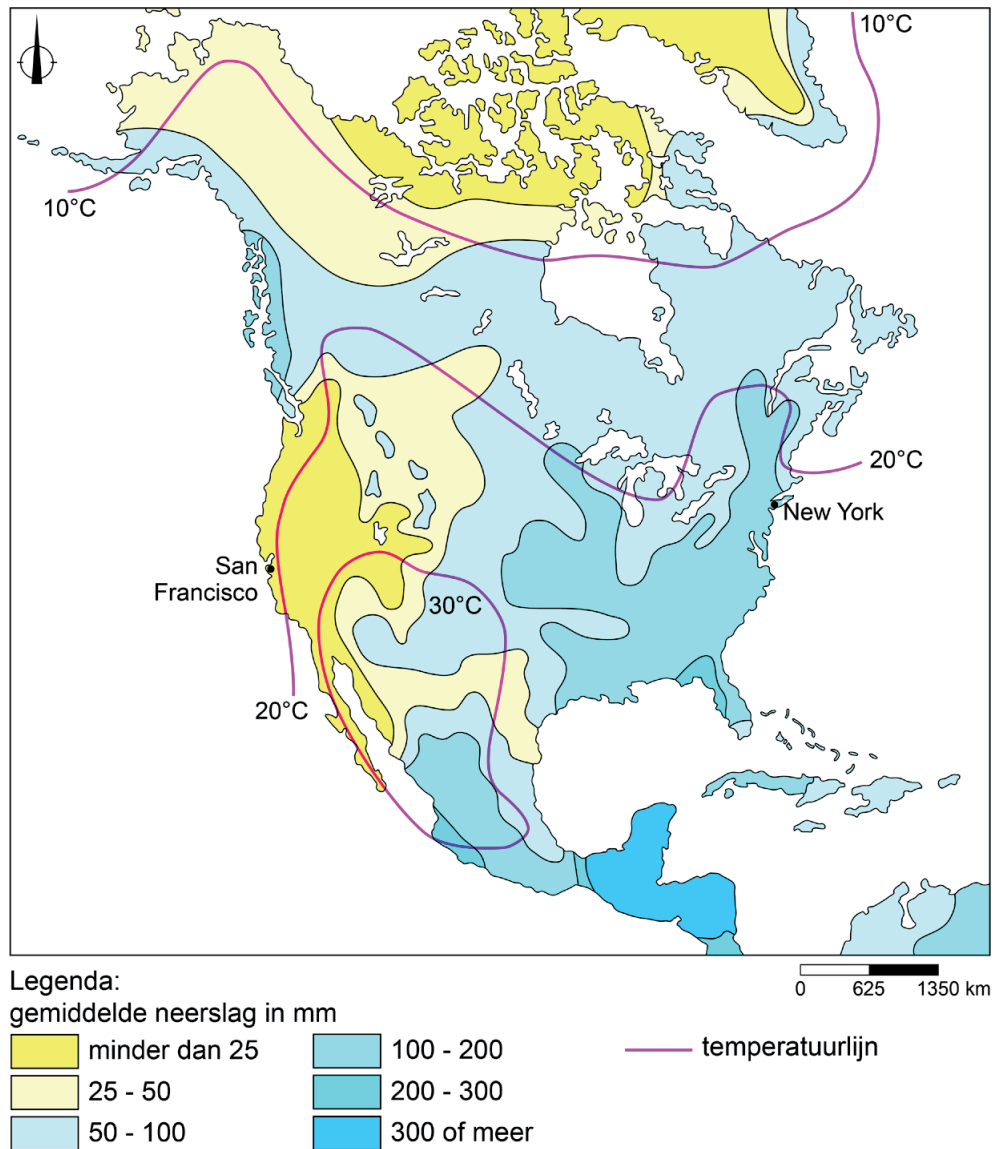
klimaatgrafiek 4

- 1p 8 Bekijk bron 6.
Het bodemgebruik in een gebied wordt vaak sterk bepaald door het klimaat.
Welke klimaatgrafiek is van een plaats waar citrusteelt (bijvoorbeeld sinaasappels, mandarijnen en citroenen) zonder irrigatie kan plaatsvinden?
- A klimaatgrafiek 1
 - B klimaatgrafiek 2
 - C klimaatgrafiek 3
 - D klimaatgrafiek 4
- 1p 9 Boeren en tuinders proberen minder afhankelijk te worden van het klimaat. Dit doen ze onder andere door irrigatie.
→ Geef nog een maatregel die boeren kunnen nemen waardoor ze minder afhankelijk worden van het klimaat.

bron 7

Temperatuur en neerslag in juli, Noord-Amerika

1p 10 Bekijk bron 7.

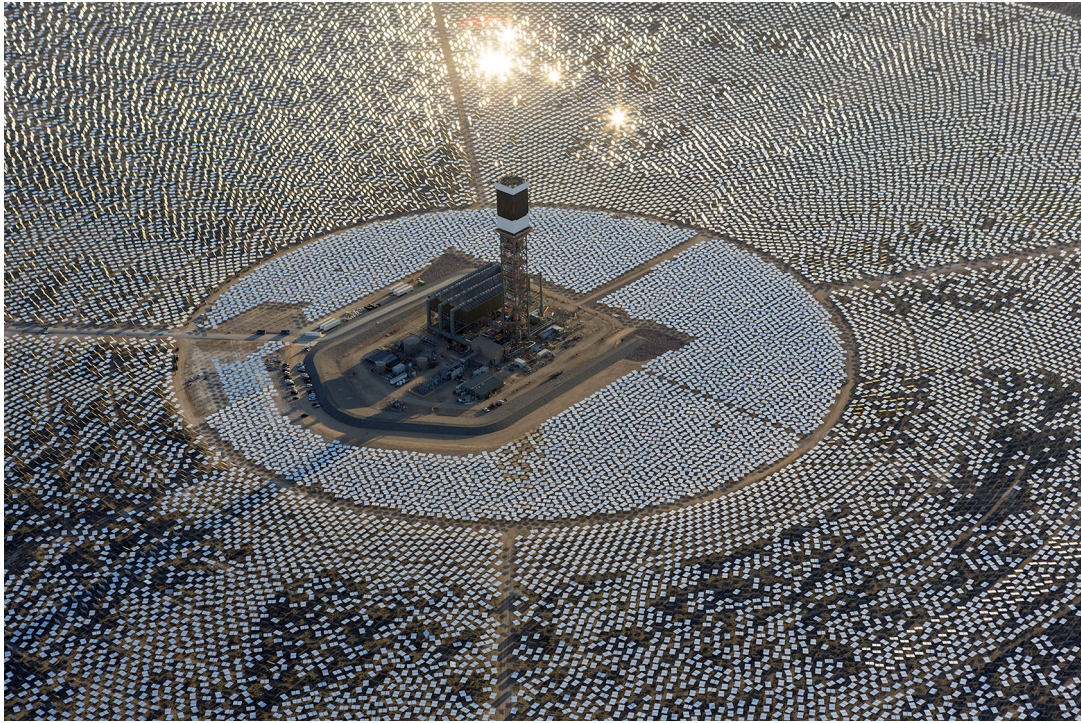
→ Waar is het in juli gemiddeld het koudst en wat is daarvan de oorzaak?
Kies eerst San Francisco of New York. En geef daarna de oorzaak
waardoor het in die plaats in juli gemiddeld kouder is dan in de andere
plaats.

bron 8

Zonnecentrale in de Verenigde Staten

De Ivanpah-zonnecentrale in de Mojavewoestijn in California is met 140 hectare de grootste zonnecentrale ter wereld. Op volle capaciteit kan de centrale 140.000 gezinnen van elektriciteit voorzien.

De centrale bestaat uit 300.000 spiegels die met de zon meedraaien en hierdoor het zonlicht concentreren op drie torens van elk 140 meter hoog. Daar wordt stoom gemaakt om via turbines elektriciteit op te wekken.

- 1p 11 Lees en bekijk bron 8.
Welke plaats is het meest geschikt om een zonnecentrale te bouwen in de Verenigde Staten?
- A een plaats op hoge breedte met veel bewolking
 - B een plaats op hoge breedte met weinig bewolking
 - C een plaats op lage breedte met veel bewolking
 - D een plaats op lage breedte met weinig bewolking
- 1p 12 Een zonnecentrale past goed in een duurzaam klimaatbeleid.
→ Geef hiervoor een argument.

bron 9

Krantenartikel

23 oktober 2015 - Orkaan Patricia was de zwaarste orkaan ooit gemeten in Mexico. Zaterdagochtend was de orkaan al afgezwakt tot een tropische storm met windstoten tot 80 kilometer per uur.

De president van Mexico waarschuwde dat het gevaar nog niet voorbij is. Hoewel orkaan Patricia in windkracht is afgenomen, kan de orkaan nog grote schade veroorzaken. Ook het National Hurricane Center in de Verenigde Staten waarschuwt hiervoor.

Orkaan Patricia

- 2p 13 Lees en bekijk bron 9.
- Bij een orkaan kan de heftige wind zorgen voor veel schade.
- Noem nog een natuurlijk kenmerk van een orkaan dat voor veel schade kan zorgen.
 - Noem een oorzaak waardoor de kracht van orkaan Patricia boven land afnam.

bron 10
Verkeersbord

- 1p 14 Bekijk bron 10.
Vaak verlaten inwoners hun woongebied als er een orkaanwaarschuwing is. De Amerikaanse overheid heeft speciale verkeersborden geplaatst die de evacuatielroute aangeven in het geval van een orkaandreiging.
→ Geef de reden waarom het plaatsen van dit soort borden bij hazardmanagement past.

Water

- 2p 15 In woonwijken worden steeds meer maatregelen genomen om verdroging tegen te gaan.
→ Noem twee van deze maatregelen.
- 1p 16 De laatste eeuw is de gemiddelde temperatuur in Nederland gestegen. Ook de gemiddelde hoeveelheid neerslag per jaar in Nederland is toegenomen.
→ Geef een oorzaak waardoor een stijgende temperatuur tot meer neerslag kan leiden.
- 1p 17 Over het stroomstelsel van een rivier worden twee uitspraken gedaan. Uitspraak 1: erosie komt voornamelijk voor in de bovenloop van een rivier. Uitspraak 2: de waterscheiding van een rivier ligt in de delta.
→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 11

Rivierverruimende maatregelen

afbeelding 1

afbeelding 2

afbeelding 3

afbeelding 4

- 1p 18 Bekijk bron 11.
In bron 11 staan vier maatregelen in het kader van Ruimte voor de Rivier. Waar staan de cijfers 1, 2, 3 en 4 van de afbeeldingen in bron 11 juist bij de aangegeven maatregelen?

	dijk- verlegging	krib- verlaging	uiterwaard- vergraving	zomerbed- verdieping
A	1	3	2	4
B	1	3	4	2
C	1	4	3	2
D	3	1	2	4
E	3	2	4	1
F	3	4	2	1

bron 12
Wateroverlast in Nederland

foto 1

foto 2

foto 3

foto 4

1p 19 Bekijk bron 12.
In bron 12 staan vier foto's met wateroverlast in Nederland.
Waar staan de cijfers 1, 2, 3 en 4 van de foto's uit bron 12 juist bij de oorzaken van de wateroverlast?

	doorbreken van de dijk	hoge grondwaterstand	riool kan het water niet verwerken	overstroming van de rivier
A	1	2	3	4
B	1	2	4	3
C	1	3	2	4
D	4	2	1	3
E	4	2	3	1
F	4	3	2	1

bron 13
Druppelirrigatie in lelieteelt

- 2p 20 Bekijk bron 13.
Lelies zijn bloemen die veel water nodig hebben. In Drenthe is daarom een proef gestart met druppelirrigatie in de lelieteelt. Het water wordt hier door buizen naar elke plant gevoerd.
- Waarom is de manier van irrigeren zoals te zien in bron 13 duurzamer dan beregening?
 - Noem een natuurlijke oorzaak waardoor deze vorm van irrigatie in Nederland veel minder wordt toegepast dan in een land als Spanje.